

Ի՞նչ ստացավ Մուկվան՝ Թեհրանին C-300 չվաճառելով

ՀՈՎԻԿ ԱՖՅԱՆ

Րարկ է Ակասել, որ Ռուսաստանը հրաժարվել է Իրանին վաճառել ոչ միայն C-300 հակահրթիռային դաշտանության համակարգեր, այլև ռազմական տեխնիկայի մի անբողջ ցանկ՝ տանկեր, ինքնարիոներ, ճավեր, զրահամեթենաներ եւ այլն: Ինչուս արդեն նույն ենք թե մային առնչվող նախորդ հրաժարակումներում, Մոսկվան իր այս փայլը հիմնավորում է ՄԱԿ-ի Առվտանգության խորհրդի որոշմամբ՝ սահմանել նոր դաշտամիջոցներ Իրանի դեմ: Ե դեմ, ՈՂ-ի նախագահ Մեհմետեկի հրամանագիրը չի սահմանափակվում միայն Իրանին զինանքերից վաճառելու արգելով. արգելված է նաև ռուսական ֆինանսական գործունեությունը Իրանում, ինչուս նաև այդ երկիր գիտուժին Ռուսաստանից համարական գործունեությունը: Բացի այս՝ Մեհմետեկի հրամանագրով արգելված է այն իրանցիների նույնը Ռուսաստան, որոնք «այս կամ այն կերպ կարգված են Իրանի ատոմային նախագծերին»:

Դատկանական է, որ Ուսասանի այս որոշումը անմիջապես չհաջորդեց ՍԱԿ-ի սահմանած նոր դատժամկիցներին: Ավելին՝ եթք

այս տարվա հուլիսի 9-ին Անվասն-գության խորհուրդը սահմանեց նոր դատաժամկետ հրամի նկամամբ, Մոսկվան հայտարեց. «Դա ոչ մի կերպ չի առնչվում Թեհրամի հետ ունեցած մեր դայ-մանավորվածություններին»: Սա-կայն դեմքերի հետագա ընթացքը իսկ քերեւ ԱՍՍ-Ուլուսատան երկ-խոսությունը, համոզեց Մոսկվա-յին, որ «այնուամենայնիվ առնչ-վում էն»: Աևանան Օրսաստանը

անուուս, այն երկիր չէ, որ հրաժարվի 800 մլն դոլարի դպյամանագրից զուտ նրա համար, որ իրեն ստիլով են, կամ որ փոխարենը չի ստանա այլ բան: Առաջին հայացից Մոսկվայի սաացած միակ քանի, որ երեսում է այսօն, հակարիանական Արենմուտքի հետ հարաբերությունները բարեւավումն է՝ զորությունների փոխադարձ համապատասխան հետեւ:

Stu to 2

Այսօր նշվում է բաղակիացիայի օրը

Ստեղծմբերի 30-ին Հայաստանում նևոլում է հաղափոխացիայի օրը: 1933 թվականի հենց այս օրը կատարվեց առաջին չվերը Երևան-Թբիլիսի-Երևան ուղղությամբ: Զաղափոխացիայի գլխավոր վաշնության աշխատակազմի ղեկավար Սահակ Ղազորյանը Երևան լրագրողների հետ հանդիման ժամանակ տեղեկացրել է, որ այս սարվա սեղմեմբերի 22-ի դրությամբ՝ Հայաստանում օդային ուղեւորափոխադրումների ծավալը կազմել է 1 մլն 212 հազ. 120: Այս ցուցանիշը անցյալ սարվա համեմատությամբ այս սարի ավելացնել է: Սահակ Ղազորյանը նաեւ բարձր է գնահատել միջազգային կազմակերպությունների հետ համարժեակցությունը: Նրա փոխանցմանք՝ բարափոխացիայի ոլորտում Հայաստան արդեն 45 երկողող դայանանագիր է կնքել, որոնք երկրների միջև օդային փոխադրումների կարգավորման համար իրավական իրավ են:

ՀԱԿ-Ը ուղերձ կհանձնի Ելրուսի խորհրդին

Երեւ տեղի է ունեցել Հայ ազգային կոնգրեսի բանահանրությունը Երևանում, որը վարել է ՀՀ առաջին նախագահը, ՀԱԿ առաջնորդ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը: Նիստում հականության է արժանացել Եվրոպայի խորհրդին ուղղվելիք ուղերձի նախագիծը: Այն եւս հայաստանյան կառույցին կփոխանցվի հոկտեմբերի 1-ին Հայ ազգային կոնգրեսի երթի օրը:

Կողմից:
Նիստմ բնարկվել են նաև շարժման հետազա անեկիներ կողքեւի հայտարած նոր մարաքարության համատեսում, տեղեկացնում են ՅԱՀ համական ծառադրության:

ଜୀବାକୁ
ରାବୁଳୀ ପ୍ରଦାନ
ମାନ ଉପାଯ-
ଧି, ଉପାଯ-
ଧିରେ ପରିମଣେ
କାନ ଶେଲ
ରୂପ ଅନାଫି
ହାମଦିନା
ନାଵାଫ଼ରୀ ଧାନ
ଟେଲିପ୍ ଧାନ
ଧାନ୍ୟା ଅଧି
ପା ତେବେ
ମହାଯାନ : <ଆ
ରାତିରାକ୍ଷାଣ
ଫେରି କ୍ଲାଯି
କାନ ନାଵାଫ଼ରୀ
ର୍ୟାନ ହେତୁ ର
ାଯାନ ମୁଖ୍ୟ

լատենը, գրելով, որ զնումների համար անհնար է մեղադրել Shell-ին, որովհետեւ Իրանի նկածնաբ կիրառվող լատամիջոցները չեն սահմանափակում իրանական նավքի արտահանման ծավալները:

Աշխարհում Իրանը, ըստ ամերիկյան հաւաքարկների, արտահանած նավքի ծավալները գրավվում է 4-րդ տեղը, այս երկրից նավք են զնում նաեւ ֆրանսիական «Տուսայ» և իսլամական API ընկերությունները, որոնք նախորդ եռամսյակի համեմատ մայիս-օգոստոս ամիսներին համարտասախնաբար 12-70 տոկոսով մեծացրել են զնումների ծավալները:

«Հայաստանի ղետական լեզուն
աղքարեցաներենն է, կրոնը՝ իսլամն
ու ուղղափառությունը»

Երեւանյան գրախանութերում
10.000 դրամ արժողությամբ վա-
ճառվող «Բոլյար ալլիօստրիո-
րանիա էնցիկլոպեդիա գեոգրաֆի»
հանրագիտարանի հիմնական նոյա-
տակը Հայաստանի եւ հայ ժողովրդի
մասին աղաստեղեկասփոթյուն
սարգել է: Գիրքը հրատարակել է ոու-
սական Մախաօն հրատարակչությու-
նը 2009-ին՝ բրիտանական The king-
fisher geography encyclopedia ըն-
կերտթան աջակցությամբ: Հանրա-
գիտարանում Հայաստանի մասին
«Տեղեկասփոթյունը» ցնդարանու-
թյամ ոլորտից է: Ակնհայտ է, որ հեղի-
նակները աղրեցանա-թուրքական
լավ երեւակայություն ունեն եւ հա-
նադարասախան Ֆինանսավորում
են սաշել: Հանրագիտարանի ան-
գամ լրասանկարներից աղրեցանա-
կան նավի հոս է փշում: Հանրագի-
տարանում նեվում է, թե Հայաստա-
նում հիմնական լեզուն, բացի հա-
յերենից, աղրեցանաերենն է, Հայաս-
տանի հիմնական կրոնը ուղղափա-
ռությունն ու իշլամն են, ճանապա-

—P)—E

Խեղաքարտված են նաև Արցախի ղասնությունն ու արցախյան հեռսամարտը: Գրիմ նշանակած է, թե 1988-89-ին Հայաստանի եւ Արբեջանի միջեւ տեղի է ունեցել ղատեազմ, Արցախի կարգավիճակի դաշտառով, որտեղ Արցախը ներկայացվում է «Արբեջանի ղատնական տարածք մեծ մասամբ հայերով բնակեցված»:

Ուսական օզոն.ru կյայթի փոխանցմանք, միայն ռուսերեն լեզվով տպագրվել է «հանրագիտարանի» 15.000 օրինակ: Զի բացառվում, որ զիրգի հրատարակվել է նաև անգլերենով եւ տարածվել Եվրոպական երկրներում:

Տավայի է, որ այս կաղաքացությանը Հայաստանում գերատեսչությունները ոչինչ չեն ձեռնարկում: Ամենաիշխը դեմք է դատախանատվության ենթարկվեն գրի հեղինակները:

«Գրանդ Քենդին» իր 10-ամյակը նշում է նոր արտադրամասի բացումով

Նլրդ դրամի, ընկերությունում կատարված ներդրումներն ավելի քան 11 մլրդ դրամի, արտադրանսալիքներ՝ 350-ի: Ինչ վետաբերում է նորացած՝ խնդրելունի արտադրանասին, աղյօ այստեղ ստեղծվել են 200 նոր աշխատատեղեր:

Stu 59 2

Նա ծնվել է Իրանում, բարձրագույն կրթությունը ստացել Հայաստանի ճարտարագիտական համալսարանում, ամուսնացել է Հայաստանում՝ բանասեր Ձեկոնյա Մաննասերյանի հետ, հետո մեկնել է Գերմանիա, Գերմանիայից նորից հրան (դասախոսել է Եկող Եկրնեռում է), գիտության դրսորի կիոշու ումբ), ապա մեկնել է Հվետիա, որտեղ դպրավանդում է թագավորական տեխնոլոգիական հիմքինությունը: Նրա մասնագիտությունը հաճակարգված է կարգավորման հաճակարգերն են՝ խիս ժամանակակիցից մի ոլորտ, որը դահանջարկված է ողջ աշխարհում: Թագավորական տեխնոլոգիական հիմքինություն նա ստեղծել է իր լաբորատորիան՝ հետազոտություն այդդրիսի լաբորատորիա ստեղծելով նաև Երևանի հարազա ճարտարագիտական հաճակարգությունը, որտեղ գրադպում են ժամանակակիցից մի ոլորտ:

բոլոն, այդպիսով, կհաստափ շվեդական խորհրդարանունը ընդունված Քայոց ցեղասպանության օհնագիծը, որն անցած տարի իվեակությամբ ընդունվեց չչին մեծամասնությամբ, այն դեմքում, երբ աշերն էին իշխանության: Բայց ձախերը կարողացան մի բանի հրովիրենց կողմ բաշտ, ըվելիահայ կազմակերպությունները ուս աշխատամբ կատարեցին, եւ այդ գործում առաջինը մեթք է նետել Հվետիայի հայ դասագամանը Մուրադ Արքինի անունը: Եթե ընտրություններում ձախերը հաղթեին, կառավարությունն անդայման կհաստաք այդ օհնագիծը: Բայց աջեր դափնանեցին իրենց իշխանությունը, իսկ Հվետիայի ժողովրդավարությունը մեծ հարված ստացավ, համենայն դեպք՝ ըստ Արանայիս Միջրաբանային, բանի որ ֆաշիստամեն կազմակերպություն անցավ դառլա-

Առևմ՝ ղեթ է աշխատել հաճատարած ինտերնետացման ժանապարհով, ուստամբ մեզ նույն ղեթ է հիմնված լինի մեր ունեցած հնարավորությունների վրա, չի կարելի մի հաճակարգ մի այլ երկիր հաճակարգի մեջ մեխանիկորեն կիրառել, եւ Բոլոնիան մի դեղամիջոց չէ, որ սրվես՝ մարդիկ խելվու դաշնան. Եվրոպացիք դարսադրում են, որովհետեւ ուզում են միասնական դիրուլուներ տեսնել: Բայց եթե Հվետիայում, օրինակ, ասեն, թե ուսանողը 24 ժամ ինտերնետի ձեռնիասություն չունի՝ կարմիր լինի թե կանաչ, դիրուլունը՝ ընդունելի չէ:

ԸԵՒՂԻԱ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՔԱՂԴԱՏՈՒՄՆԵՐ

Ա. Միրզախանյանն այն համոզ-
մունքին է, որ մեր աշխատանքը ար-

բյուջեի 13 տոկոսը համարական է գիտության և ուսման խնդիրներին, այսինքն՝ Եկաղեցի ճեծ բյուջեն՝ սոցիալական խնդիրներից հետո։ Հետո դիացիում ուսումը ձիր է ոչ միայն ըվելեմերի, այլև այլազգիների համար։ Կայ Յայաստանում այսօ վճարվող ուսման վարձը տանում է նաև, որ համապարփաններ են գնում միայն վճարումնակները, ուսումը դարձել է դասակարգային, ուս փփում է գիտությանը։ «Եթե Կիլսոր Յանքարածումյանն այսօ Յայաստանում ծնված լիներ, այս ուսման համակարգով հաշվառած ել չէր դարձնա»։ Նրա կարծիքով՝ Յայաստանի կառավարությունը ուժի է հովանակորի ուսումը։ Եթե նկատեցինք, որ դրա համար միջոցներ չկան՝ չի կարողանում, նա հակադարձեց։ «Չի կարողանում, որովհետեւ օլիգարխները գործանում են։ Ոչ հարուս Եկաղեցւում, եթե, իմ չշղթես Ֆերիկն է ասում,

Ըլեղիայում բարձր կենսամակարդակ է եւ...
ինքնաստվանությունների ամենամեծ ռոկոք

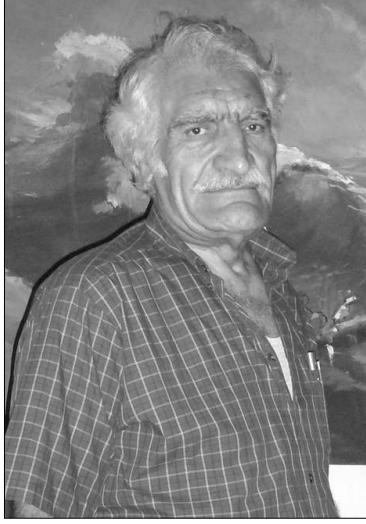
Հանդիպում շվեդակայ համայնքի ներկայացուցիչներից Մամայիս Միքայելյանի հետ

Հայաստանի բոլեհերժ տարբեր տարիներ ավարտած եւ սփյուռքում գործունեություն ծավալող ըուրց 60 հոգի մասնակցել են սեղմեմբերի 19-ին սփյուռքի նախարարության նախաձեռնությամբ Հայաստանում բացված համաժողովին: Այդ համաժողովում ստեղծվեց հաճակարգող խորհրդ, առաջարկվեց տարեկան 100 դրամ նվիրավության համացուց ձևեւազորվող կառույցի անդամների կողմից, որդեսայի կուտակված հիմնագումարով աջակցություն ցուցաբերվի Հայաստանում սպառող սփյուռքահայ ուսանողներին բարձրագույն կրթություն սահմալիս, առաջին հերթին հումանիտար եւ բանասիրական կրթության գծով: Աւելիից օգսելով՝ գրուցեցին վեհակայ գիտնական, Երեւանի ճարտարագիտական համալսարանի ըշանավարտ Արամայիս Միրզախանյանի հետ: Սփյուռքահայ ըշանավարտների համահայկական վերջին հավաք Միրզախանյանը հաջողված է համարում, համեմատած այս բնույթի այլ հանդիդումների հետ: Գաղափարը լավն է, զայ Միրզախանյանի, 40-30 տարի ուշացած, որովհետեւ առաջին սփյուռքահայ ուսանողները 1957 թվականից են Հայաստանում սպառուել: Նա հուտով էր, որ ստեղծված կառույցը կգործի եւ կոնկրետ օգուտ կտա:

Արամայիս Սիրքանամայնի հետ գրույցը ըռաւակեց առ թեմաներ, առավել հետաքրքրական Այուբը, որ փաղել եմ այդ գրույցից, ներկայացնում էնի. «Ազօհ» միեւնգործին:

Առաջական կարգավորման համա-

մենք: Զի ընթացքում նաև աղբյեջանական լորբիդնագի ներկայացուցիչ Գորան Լինդբլադը, որի փոքր կուսակցությունից համաձայնական ցուցակով շատ թիզ ճարդ անցավ, նա՝ ոչ: Լինդբլադին Միջազանցանը շատ է անանոր ճարդ է համարում, որը խանճարում է հայկական խնդիրներին ամեն կերպ:

ոյլունավետ չէ սփյուռքում, ավելի
դեմք է կենտրոնանան, սփյուռքը
չղետք է զոհաբերեն, այլ դահենն,
բայց հիմա պահի է ոժվարացել
այդ խմիդրա, ավագի Հայութանից 1
մմն արտաքառորդ է եղան. ոչ թե հրով
ել թրով, ինչընտես Իրանի 400 սար-
վա մեր հաճայնում, եթ ոչ թե ցե-
ղաստանության հետևանոնվ, 95
տարի առաջ, այլ վեցշնչ 19 տարվա
ընթագում, զավուն է նա:

Հիեցերին, որ իր արտքը բարեկեցիկ Ծվելիհայում ինմասսպանությունների տևող ամենաբարձրից է աշխարհում, դա յավ ոյամաններից է փաստում, նրանից, որ ամեն ինչ հասանելի է, ոչ ոք առանց կտուրի չէ: Եվ անզամ ենթադրեցինք, որ մարդկանց ամեն ինչ հասանելի է, ամեն ինչ տրվում է՝ որպէս մի տեսակ զորու են նրանակից ու իդայից, գուց այդ է դաշտար ինմասսպանությունների: Ա. Միջազանայաց համաձայն չէր, նա այլ դրույթներ, անձնական հարթություն մասնացուց արեց՝ անհաջող ընտանիքների մեծ տոկոսը, միասեռակամների դրույթները, եւ այլն: Այնուղի, օրինակ, 50 տարեկանում հանգիստ բաժանվում եւ նոր ընտանիք են կազմում, շատեր երեք-չորս անզամ անուսանալուց հետո են գտնում իրենց երկրորդ կեսին: Չափ երեխաներ են մնում առանց ծնողի, եւ թեեւ դետությունը հոգում է նրանց մասին, սակայն նարդկային ջերմությանն ու հոգաարությանը դետությունը չի կարող փոխարինել:

մեկին հազար ձի ու ջորի լիճի, մյուսն իսկի մաֆի չունենա, եթե Երկիրն այդ հոգեբանությամբ է շարժվում, այդ իշխ միջոցները բոլորին չեմ հասնի»: Նրա կաթիվով՝ մի շարժ ջողովուն զարգացման կարիքը կա Քայաստանում. օրինակ՝ հանդարդուունաբերությունը Քայաստանում բավական հարուս է, որի դեմք, դրինձ, ոսկի ունենի, սկզի ենի օտարներին եւ նրանցից գրուներ ենի ստանում միայն, նրանի են ստանում իհմնական շահը, մեր էլեկտրականերգիան աշխատ ան ուրիշներին... Ըստ դիմայի նման Երկիրը որու ոյլուներ թույլ չի տալիս ճանապարհեցնել, լեռներովով մեծաւորի է հասաւուել իմիջիք, ծխախոտի, ճավիքի ներմուծնան ոյլուներում, կամ, օրինակ, դողովածի արդյունահանման ոյլունում: Ընդհանրապես լեռական սեկոնդը մեծ տեղ ունի Ըստ դիմայի արդյունաբերության մեջ, այդ է դաշտաշը, ու այս երկիրը հաջողությամբ կարգավորում է գործարկությունը, արժույթը, արտադրության ոյլորսը:

Ծվերիայում 9 նմը նարդ է աղբում, որից 1 նմն-ը օսարազգիներն են: Դայերը, որ 5-6 հազար են, հիմնականում աղբում են 1 միլիոնանոց մայրավայրաֆ Ստոկհոլմում: Այս եկրում ոչ լեզվալ աղբողջների թիվը շատ մեծ չէ, եւ նույնիսկ նրանք կարող են բուժվել, դրամ սանալ դեռևսիունից՝ մինչեւ հրեց խնդիրները լուծվեն: Ծվերիայի հայերը հիմնականում Արեւնայի Դայաստանից են, Միջնականից և Կայաստանից: Կաս ոչ հայախոս հայեր: Ավելի վաս հանամնի կյանքը բավական լավ էր իննակազմակերպվում, հենց Ա. Միրզականյանը ու իր բանասեր Տիկինը հրատարակում էին թերը, «Բալենի» ամսագիրը, ազգամ մունիցիոնալ միջոցներով հայկական ռադիոնամ էին լրահում՝ նշելով 50-60 հազարանոց հրեական, քրիստոնեական եւ դարսկական համայնքների հետ, բայց այժմ

զար համայստունություն, բայց այս գործունեությունն իրականացնող նշակութային կենտրոնը դադարել է գործելուց (Ուժապահ հայւաս բաղադրի երկու նշակութային կենտրոնները նույնացես չեն գործում): Սի հետաքրքրական մասնակիությունը նշակութային գործունեությունը այլազգի երեխան, որ սպլիտական ընկերական դրդուց է հաճախում, դեռևս 2-3 ժամ իր դրդուց դասեր է սահմանվում նայելու լեզվով: Սա օրենսդրությամբ է սահմանված, դեռևս 1995 թվականից համար հատուկ ուսուցիչ է վարձում եւ վարձառում:

«Լիբանանյան Ծիծեռնակաբերդ»

Լիբանանահայ քարերա Գոհար Խաչատրյանի հոգատարարությամբ ու Եղութական աջակցությամբ Բեյրութի Անքուրայի Սուրբ Զողբեք տունիցի գերեզմանոցում, որտեղ ինձ տարի առաջ հայսնաբերվել էին Դայոց ցեղասպանությունը վեաղած ու թուրքացման ծագմին զոհ գնացած հայ որբերի շիրմաները, Տեղադրվել է խաչքար-հուշակորոն: Այս մասին Տեղեկացնում է News.am-ը: Խաչքարի վրա հայերեն, արաբերեն, ֆրանսերեն եւ անգլերեն գրված է՝ «Ի հիշատակ հայ նահատակներին, ովքեր զոհ գնացին Օսմանյան կայսրության գործադրած ցեղասպանությանը»: Եղբայրական գերեզմանոցում հանգչում են ավելի քան 300 հայազգի որբեր, որոնք մահացել են խոլերայից ու սովից: Տեղասպանության աղացույցն այդ որբանոցի հայազգի ավելի քան 1.200 երեխաների դատմությունն է, որ մի քանի տարի առաջ առաջ ոչ մեկին հայսնի չեր: Որբանոցն այն տարիներին դեկավարել են Ձեմալ փառան՝ հայերի ցեղասպանության կազմակերպիչներին մեկը, եւ Թուրքիայի առաջին Ֆեմինիստուիդ Խալիլի Եղիշ Աղիվարը: Նրանք հայ երեխաներին ստիղողաբար թուրքական անուններ էին տալիս, ստիղում մահմերականանալ եւ դաժանորեն ծեծում բոյլր նրանց, ովքեր հայերեն էին խոսում: Խնչեն հայսնի է, երեխաների էրնիկ բռնի փոփոխությունը ցեղասպանության առաջին նօաններից մեկն է՝ համաձայն ՍԱԿ-ի կոնվենցիայի:

Յշեցնենի, որ Օսմանյան կայսրության ներին գործերի նախարարաթալեարի հրամաններից մեկում ասված էր, որ իհնգ տարեկանից բարձր բոլոր օսմանահղացակ հայերը դեմք է դուրս տարվեն խաղաղներից եւ սպանվեն: Այդ երեխաների մի մասը ողջակիզվել է, մյուսները՝ թուճավորվել, խեղդամահեն արվել, մահացել սովից ու հիվանդություններից: Տեղասպանության հետևանքով որքացած հայութազգարավոր երեխաները դատապարված էին դավանափոխության կամ ազգափոխության: Մի շարժ կազմակերպությունների ու անհաների աջակցությամբ հետաքա աշրիներին հայտնաբերվել ու վրկանով ազատվել են հազարավոր նման որբեր: Այնուամենայնիվ, նրան մի սակար հատկա ունաւուի եւ

Ա յդ հոդվածը):
Անբուրայի որբանոցի հայ որբերի եղբայրական գերեզմանոցի վրա՝ Օսմանյան կայսրության գործադրած ցեղաստղանությանը զոհ գնացած հայ նահատակների հիւասակի խաչքար-հուշակորողի բացման արարողությանը անդրադարձել են Լիքանանյան բոլոր հայտնի թերթերն ու հեռուստաօրնեկերությունները: Բնյրութում այս հուշակորողն արդեն անվանում են «Լիքանանյան Ծիծեռնակաբերդ», «Գոհար» խաչքար՝ զարդարված այբովենով ու Կիլիկիայի թագավորության հատկանշական բարով:

